

„Nič pozabili, hm-ghm!“ se odkašljeje Piščalka, ki ni vedel, kako samosvestno je trdil sinoči, da jo ima tudi on, namreč iz trte izvito rečnico, ki bo premagala gotovo, pa ni nič, ker je tudi ni vedel. Zato mu pomaga Sardinček:

„Oprostite, mi smo se ravnali po pregovoru: Kar danes lahko storiš, ne odlašaj na jutri.“

„Pa vendar niste storili, kar bi lahko.“

„Ne, gospod župan, brez zamere, mi smo se držali pregovora s tega konca: Odlagaj na jutri, kar danes lahko ne storiš.“

„A, ha-ha-ha! Že vidim, da ste kosi — za petje in godbo, a drugače tudi lisjaki, ki vam ne uide nobena kost. Le za menoj v hišo!“

Sardinček je veselo mlasknil z jezikom, češ: „Jaz sem vaju rešil, pa je“. Toda Piščalka ga dregne pod rebra: „Jaz bi bil prav tako povedal, še bolje.“

„Pa prihrani za drugo leto.“

Veselo grohotaje so sedli k zajtrku.

Zeleni Jurij.

Spisal F. G. Hrastničan.

so dolgo zimo je sedela Magdičeva babica na zapečku in prebirala debele jagode svojega velikega rožnega venca. Popoldne so se zbirali okolo peči radovedni otroci iz vasi, ki vedno radi poslušajo kaj lepega, posebno pa iz starih časov; in babica jim je pripovedovala mnogo, mnogo lepih reči . . . Sosedov Martinek jo je nekoč vprašal, zakaj ima na svojem molku tako velike jagode in kje je dobila ta rožni venec. Pa ga je pogladila babica po glavi, Martinka, in mu odgovorila: „Aj, Martinek, bodi vesel, da ti še ni treba moliti s takim rožnim vencem! Velike so jagode na njem, res, prav velike, a zame ravno dosti velike. Izgubila sem že skoraj popolnoma vid, in zato morajo biti jagode velike in debele . . .“ Martinek je malo pomolčal, potem pa je jel izpraševati babico še druge stvari, in ona mu je govorila in pripovedovala . . . Drugi otroci so molčali in poslušali pazno in mirno . . .

Aj, pa je skopnel snežec, in solnce je dobivalo nove moči. Babica je bila še vedno na zapečku, in otroci so jo še vedno poslušali. Nekega popoldneva jo vpraša Martinek, kdaj ostavi svoj sedež, češ, saj je že tako lepo zunaj! Babica pa se je nasmejala, a ta smeh je bil žalosten . . .

Otroci so se spogledali in vedeli niso, kaj pomeni ta pikri nasmeh. Martinek je bil žalosten bolj kot drugi, a tudi on ni vedel zakaj . . . Nekaj mu je leglo na srce, nekaj tihega in neznanega . . .

Babica je pogledala otroke, ki so bili žalostni, in se je nasmejala . . . In ta smeh je bil zopet piker in žalosten bolj kot prej . . .

„Ah otroci,“ je dejala, „kaj vam je danes, da ste tako žalostni?“

„Babica,“ je odgovoril Martinek, „ljuba babica, zakaj ste se nasmejali tako žalostno?“

„Ej, otroci,“ je rekla babica, „nikar se ne menite za moj smeh! Stari ljudje se pač smejejo drugače kot mladi!“

S tem so bili potolaženi. In zopet je govorila babica in pripovedovala lepe stvari. „Otroci ljubi,“ je govorila, „pomlad bo kmalu tu, in te se morate veseliti! Le glejte! Mladi ste, otroci, in mladost je enaka pomladi. Tudi ona je lepa in mlada kakor otroci, in zato vam prinese toliko lepega, zato se veseli tudi ona, če vidi, da se veselíte vi . . . In ko vidimo stari ljudje, kako se vesele otroci pomladi in kako se igrajo, tedaj pogledamo malo nazaj v mladostna leta in se smejemo žalostno . . . In kako bi ta smeh ne bil žalosten? V duhu vidimo srečne dneve mladosti, ki se nikdar več ne povrnejo, in tedaj se nasmejemo . . . Otroci, lepa je pomlad mladini . . . a — no, lepa je tudi starost . . . Saj v pomladi vidi človek, da je že blizu večnosti, da pride kmalu — večna pomlad . . .“

Tiho je bilo v sobi, popolnoma tiho.

Zlato solnce je posijalo v sobico, in babica ga je pozdravila: „Ah, to zlato solnčece . . .“ Iztegnila je roke in te so se ji tresle. Objeti je hotela solnčece, a ga ni mogla . . .

Molk je vladal v sobici.

Tu začujejo s ceste glasno vpitje in veselo vriskanje otrok. Peli so in rajali, in ta vik in krik so slišali v sobico, kjer so bili zbrani ob babici. Nekdo je piskal na klarinet na vso moč, in cvililo je in vriskalo, da je trgalo ušesa . . .

Otroci so zleteli k oknu, in babica je gledala za njimi.

„Ah, babica, babica!“ je vpil Martinek na ves glas ter letel proti vratom, „zeleni Jurij, zeleni Jurij!“ Z glasnim krikom in vikom so zbežali vsi za njim.

Babica se je vzravnala na svojem sedežu. „Zeleni Jurij? Ah, toraj tako blizu je že moja ura!“ — V tem se odpro vrata, in mati vstopi v sobo. „Ah, mama,“ je dejala babici „ali nečete malo k oknu? Zeleni Jurij je zunaj, pridite, mati, in pogledjte!“ —

Z velikim truščem so se odprla vrata, in naši znanci so privreli v sobo in vpili na ves glas: „Zeleni Jurij, mama, babica, zeleni Jurij, pogled ga, pogled!“

Pred peč je priskakal možiček, plesal okolo matere in vpil na ves glas:

„Pomlad je prišla, ljuba mati,

oj, pomlad lepa in zelena . . .“

In skakal je in plesal okolo matere in vpil venomer;

„Pomlad je prišla, ljuba mati . . .“

Martinek je gledal in se smejal. Tudi ostali otroci so se smejali, le babica gori na zapečku je gledala žalostno, žalostno in se zamislila . . .

„Zeleni Jurij“ je še vedno skakljal okolo otrok in okrog matere ter pel vedno eno in isto. — Da ste ga videli! Ovit je bil popolnoma s pomladnim cvetjem in zelenjem. Na glavi je imel velik venec iz samih telohov, okolo vratu mu je visela dolga, rumena verižica, a ne iz zlata, nego iz samih trobentic. Prsi je imel ovite s smrečjem in drugim zelenjem. Eno hlačnico je imel rumeno, drugo pa zeleno . . .

In tako napravljen je plesal in pel iz ene vasi v drugo, seveda le za dobro plačilo . . . In veste li, kaj pomeni ta „zeleni Jurij?“ Nič drugega kot prihod zelene pomladi! Zato se tudi okraši in ovije v zelenje in cvetje ter hodi tak od hiše do hiše, veselo prepevaje in želeč ljudem veselo pomlad:

„Še mnogo takih daj vam Bog
učakati pomladi . . .“

In veselo je skakal in bil z nogami ob tla, da se je treslo vse pohištvo . . .

Babica se je smehljala, in ko je pomolil „Zeleni Jurij“ svoj široko-krajni, s cveticami okrašeni klobuk in poprosil babico drobiža, je pristopila mati in mu vrgla nekaj krajcarjev vanj. „Zeleni Jurij“ je bil zadovoljen in še enkrat se je zasukal ter želel srečno in veselo pomlad, posebno pa dobri babici, potem pa je z velikim truščem odplesal iz sobe . . . Otroci so šli seveda vsi za njim. Babica je zrla za njimi, in tedaj ji je kanila svetla solza na zgubano lice in razjokala se je kakor otrok . . .

Mati je pristopila k nji ter jo objela. „Ah, mati, ljuba mati! Zakaj jokate? Mati! . . .“

Babica pa je molčala in jokala neprenehoma . . .

* * *

Krasen dan je bil, ko se je napravljal cerkovnik iz Drage v vas, da bi si nakupil nekaj stvari. Oprtal si je koš, vzal palico ter jo mahal po grapavi cesti v dolino. Že je prišel do znamenja, ki je stalo na križpotju, ko mu prisopiha Martinek naproti.

„Ah, stric, stric!“ je kričal v eni sapi, „zvoniti bo treba, zvoniti . . . Ah . . . moj . . . Bog . . .!“ Ustavil se je pa si obrisal potno čelo. „Ježeš, stric,“ je nadaljeval, „Magdičeva babica so izdihnili . . . Umrli so . . .“

„Bog ji bodi milostljiv,“ odvrne cerkovnik in se prekriža, „dobra žena je bila, rad sem jo imel!“

„Ah, in kako lepo je umrla, stric!“ je hitel Martinek, in solze so mu zalile lice, „cvetic smo ji morali prinesiti, in božala jih je in poljubljala . . . Potem je prosila malo vode . . . V dušku jo je izpila. Nato je zopet legla in zrla nepremično v strop. Zavzdihnila je globoko in krčevito stiskala cvetice . . . „Z Bogom, z Bogom, ljuba pomlad!“ je dejala, in mi smo zajokali. Babica pa je zrla v strop, in lahen nasmeh ji je krožil na ustnih . . . In sedaj, stric, sedaj sem prišel k vam in lepo vas prosim, ko bi zvonili za babico! Pomagam vam, kajne, da boste?“

„Bom,“ je dejal cerkovnik in šel z Martinkom nazaj na Drago.

In zvonili so zvonovi gori na Mariji Dragi, zvonili pomladni pozdrav Magdičevi babici . . .